

פוסקים על רי"ף דף מא ע"א

- 1 א. דגים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה, שאין שום שומן דבוק בה, מותר לאכלם בכותח .....
- ב. צנון שחתכו בסכין של בשר בן יומו, אסור לאכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ולא יהא בו טעם בשר, שאז מותר בהדחה. 4
- ג. צנון שחתך אחר הלפת, שרי בהדחה כמו הלפת, לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט מהסכין .....
- ד. אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו מלח .....
- ה. צלי רותח שנפל למליח, אפילו נאכל מחמת מלחו, בעי קליפה. ואם יש בו בקעים, או שהוא מתובל בתבלין והוא צלי רותח, כולו אסור. 9

א. דגים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה, שאין שום שומן דבוק בה, מותר לאכלם בכותח

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כג

פת שאפאה עם הצלי ודגים שצלאן עם הבשר אסור לאכלן בחלב, קערה שאכלו בה בשר ובשלו בה דגים אותן הדגים מותר לאכלן בכותח.

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צה

דגים רותחין מיד לאחר שסלקן מן האש שנתנן בקערה צוננת של בשר או שהדגים צוננין והקערה רותחת מותר לאכלם בחלב אבל אם נתבשלו בקדירה של בשר יש אוסרין לאכלם בחלב ורש"י מתיר אפילו שנתבשלו בקדירה של בשר א"כ נתבשלו עם הבשר בעצמו.

ובעל התרומות מתיר כשנתבשלו ואוסר בנצלו שכיון שנצלו בלא מים קבלו טעם בשר מעיקר הכלי ואסור לאוכלם בחלב ולזה הסכים א"א הרא"ש ז"ל, וכתב ירקות או דגים שנתבשלו בקדירה של בשר מותר לאוכלם בחלב רק שהיתה הקדירה רחוצה יפה שלא היה שום שומן דבוק בה. אבל אם נצלו בכלי של בשר אסור לאוכלם בחלב. וכן התיר הרמב"ם כשנתבשלה שכתב קערה שאכלו בה בשר ובשלו בה דגים מותר לאוכלם בחלב. דגים שצלוין עם הבשר אסור לאוכלן עם החלב. ואיני מבין למה כתב שצלוין עם הבשר אסור לאוכלן בחלב דה"ה נמי מבושלין עמו שהרי לא התיר אלא כשנתבשל בקערה של בשר ואם בא להחמיר בצלי א"כ למה כתב עם הבשר אפי' בלא בשר נמי בכלי של בשר אסור: קערות של בשר שרחצו אותם ביורה חולבת והיא על האש או אפי' אינה על האש והמים חמין שהיד נכוית בהן כתב בסה"ת אם הקערות והיורה שניהן בני יומן הכל אסור אפי' היו הקערות מקונחות יפות שאין שום שומן דבוק בהן אבל אם אין היורה בת יומא מותר ובלבד שיהיו הקערות מקונחות יפות שאין שומן דבוק בהן. וא"א הרא"ש ז"ל מתיר אפי' הן שניהן בת יומן וכתב אמנם יש לחוש לפי שכשמדיחים קערות נשאר השומן ממה שאכלו בהן דבוק בהן ונוגע ביורה ונאסר היורה מממשות הבשר שנכנס בה והכל אסור. הלכך אין להתיר עד שיאמרו ברי לי שלא היה שום שומן דבוק בה.

אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו מלח אבל מותר להניחו אצל כלי שיש בו חומץ מותר להניח כלי שיש בו חלב אצל כלי שיש בו בשר:

בית יוסף יורה דעה סימן צה אות א, ב (א) ד"ה דגים רותחין

א, ב (א) דגים רותחין מיד לאחר שסלקן מן האש שנתנן בקערה וכו'. מסקנא דגמרא בפרק כ"ה (קיא): דגים שעלו בקערה של בשר מותר לאכלן בכותח משום דהוי נ"ט בר נ"ט הבשר בקערה והקערה בדגים ואיכא תרי נתינת טעם קודם שיבוא לכלל איסור. **וכתבו התוספות (ד"ה הלכתא) והרא"ש (פכ"ה סי' כט) דגים שעלו פירוש שעלו מן הצלי או צוננים בקערה רותחת ומתוך לשון רש"י משמע דאין חילוק בין עלו לנתבשלו, וריב"ן חתנו כתב משמו עלו אין נתבשלו לא ואף ע"ג דבעלו נמי קבלו כדי קליפה טעם מן הבשר בבליעה מועטת התירו נ"ט בר נ"ט אבל נתבשלו ונבלע כל טעם הבשר שהיה בלוע בקדרה אסור לאכלו בכותח. וכתב הרא"ש עוד (סי' ל) ובספר התרומה (סי' סא) התיר ירקות וקטניות שנתבשלו בקדרה בת יומא חולבת רק שתהא נקיייה מחלב לאכלן בתבשיל של בשר ואפילו אם נאמר עלו אין נצלו לא כשנתבשלו שרי משום דאיכא שלשה נ"ט החלב בקדרה והקדרה במים והמים בירק ועודנו היתר וגמגם בדבר שיש לחוש לפי שהירק והקטניות נוגעים בקדרה ובולעים מן הקדרה עצמה ואעפ"כ הכריע להתיר דכיון דאיכא מים בכלי רוב הטעם מתפשט במים וגם הירק אינו בולע מדופני הקדרה אלא ע"י רתיחת המים וכן מסתבר דנתבשלו איכא טעם שלישי ושרי אבל נצלו אסור עכ"ל. וכן דעת סמ"ק (סי' ריג ד"ה ודגים עמ' רטז) וסמ"ג (לאוין קמ וקמא נג): דדגים שעלו פירוש דגים רותחים שעלו מן הצלי לתוך הקערה שאכלו בה בשר רותח מותר לאכלם בכותח לפי שני"ט בר נ"ט הוא וכל שכן נתבשלו במחבת אפס דגים שצלאן בשפוד שצלו בו בשר שמא יש להחמיר בהם יותר מדגים שעלו בקערה. וגם הרשב"א (תוה"א ב"ג ש"ד פו., ובקצר פה:) והר"ן (מ: ד"ה דגים שעלו) הסכימו דנתבשלו שרי אלא שנראה מדבריהם שאינם מחלקים בין נצלו לנתבשלו וכן נראה מדברי ראבי"ה (סי' אלף קטו) וזקנו שכתב המרדכי (חולין סי' תשי) וכן נראה ממ"ש בהגהות אשיר"י (סי' כט) לר"י נראה הלכה למעשה דאין חילוק בין עלו לנתבשלו והכל שרי וכן קבל מרבינו תם שהורה כן הלכה למעשה עכ"ל. ואם היו מחלקים בין צלייה לבישול לא הוה ליה למישתק מיניה וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם שכתב בפ"ט מהלכות מאכלות אסורות (הכ"ג) קערה שאכלו בה בשר ובשלו בה דגים אותם דגים מותר לאכלן בכותח ולא חילק בין צלייה לבישול כלל. שמ"ש (שם) דגים שצלאן עם הבשר אסור לאכלן בחלב לא בצלאן מחוברים ממש לבשר מיירי כדקס"ד דרבינו עד שמפני כך כתב עליו שאינו מבין דבריו אלא בצלאן בתנור אחד נפרדין מן הבשר מיירי דס"ל דריחא מילתא היא לענין בשר בחלב כמ"ש בסימן צ"ז (קנג. ד"ה וכתב ע"ז) ונקט לישנא דגמרא דאיירי בדג שצלאו עם הבשר דגרסינן פרק כיצד צולין (פסחים עו): ההיא ביניתא דאיטווא בהדי בישרא אסרה רבא מפרזקייא למיכלא בכותחא ופירש רש"י דאיטוי בהדי בישרא. בתנור אחד: אסרה רבא למיכלא בכותחא. שיש בו חלב משום דקסבר ריחא מילתא היא: ומתוך לשונו של הרמב"ם עצמו (שם) משמע כן שכתב כלשון הזה פת שאפאה עם הצלי ודגים שצלאן עם הבשר אסור לאכלן בחלב ומה פת שאפאה עם הצלי בתנור אחד משמע ואף על פי שאינם מחוברים יחד כיון שהם בתנור אחד אפאה עם הצלי קרי ליה אף דגים שצלאן עם הבשר דקאמר בצלאן בתנור אחד מיירי ואף על פי שהם נפרדים מן הבשר ובלאו הכי כיון דבגמרא אשכחן ההיא דדגים שצלאן עם הבשר לענין ריחא מילתא היא ולא אשכחן לה בענין צלאן מחוברים ממש לבשר ועוד דמילתא דפשיטא דאסורים ולא ניתן ליכתב ע"כ לומר דהא דדגים שצלאן עם הבשר נמי לענין ריחא מילתא היא איירי ואינו ענין לנדון שלפנינו כלל וכן פירש בעל ההגהות מימוניות (שם אות ק):**

ולענין הלכה כיון דהרמב"ם והרשב"א והר"ן ואבי העזרי וזקנו ור"י אין מחלקין בין נצלו לנתבשלו דבכל גוונא שרי וגם מדברי רש"י משמע כן הכי נקטינן:

[בדק הבית] כתב רבינו ירוחם (נט"ו אות כח קלו): תבשיל שנתבשל בקדרת בשר מותר לאכול גבינה אחריו אפילו בלא קינוח ואם אינה בת יומא מותר לאכול אותו תבשיל עם גבינה עכ"ל ואין דבריו נכונים אלא אפילו היא בת יומא מותר

לאכלו עם גבינה דהוה נ"ט בר נ"ט כמו שנתבאר וכתב עוד (שם קלו ע"ד) ירקות וקטניות שנתבשלו בקדרה חולבת אפילו היא בת יומא מותר לאכלו בתבשיל של בשר ונראה דוקא בדיעבד אבל לכתחלה אין לו לבשל בכלי של חלב דבר שרוצה לאכול עם בשר עכ"ל ואין דבריו נראים אלא לכתחלה נמי מותר לבשל בכלי של חלב דבר שרוצה לאכול עם בשר כנ"ל [עד כאן]:

מצאתי כתוב דגים שעלו בקערה וכו' דוקא שאחד מהם חס אבל שניהם חמין לא אפילו דיעבד כן משמע ביורה דעה ע"כ ונראה מדבריו דדייק לה מדכתב רבינו בתחילת הדיבור דגים רותחים שנתנן בקערה צוננת או שהדגים צוננים והקערה רותחת מותר לאכלן בחלב משמע דוקא משום דחד מינייהו צונן הא אם שניהם חמין אסור ונראה דהיינו בשאין שם רוטב משום דהוי כנצלו בקערה אבל כשיש שם רוטב פשיטא דשרי דלא גרע מנתבשלו וא"ת לדברי האוסרים נצלו בקערה רותחת ודגים צוננים הוה להו למיסר דהא קיימא לן דתתאה גבר והוי כאילו שניהם חמין. ונ"ל דאף על גב דקיימא לן תתאה גבר מכל מקום אין נתינת טעם שלו כ"כ כמו כששניהם חמין הילכך לא מחמירין ביה טפי מנתבשלו ולפי מה שפסקתי דבין נצלו בין נתבשלו [מותר] אפילו בשניהם חמין שרי. ורבינו ירוחם (שם) בדגים חמין שעלו בקערה צוננת או שהקערה רותחת ודגים צוננים כתב שצריך לקלוף מן הדגים מה שנגע בקערה ולא משמע לי הכי כלל דאם כן אמאי איצטריכין לטעמא דהוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא כיון שאנו מסירים עד מקום שמתפשט הטעם ועוד מאי טעמא דמאן דאסר בגמרא דגים שעלו בקערה ואין לדחות ולומר דאף על גב דבקערה צוננת סגי בקליפה בקערה חמה לא סגי בקליפה דתתאה גבר דהא בגמרא לא איזכר קליפה כי היכי דנימא הכי ועוד דהא אפילו בקערה רותחת אינו אוסר אלא כדי נטילת מקום בלבד כמבואר בסימן ק"ה (קסה.) ואם כדבריו לא נחלקו אלא בקערה רותחת ובמה שבין קליפה לנטילת מקום ואין זה במשמע דבריהם כלל אלא ודאי אפילו בקערה רותחת לא בעי קליפה כמו שכתבתי ורבינו ירוחם לישנא דתוספות (קיא: ד"ה הלכתא) והרא"ש (פכ"ה סי' כט) אטעייה שכתבו אם הקערה והדגים צוננים לא איצטריך לפסוק אלא כשהאחד מהם חס דבין עילאה גבר בין תתאה גבר קליפה מיהא בעי ע"כ ועלה בדעתו דלמימרא דהכי נמי בעי קליפה ואין הדבר כן כמו שהוכחתי אלא הכי קאמר דקליפה מיהא בעי היכא דהוי נ"ט גופיה אבל הכא דהוי נ"ט בר נ"ט שרי בלא קליפה כלל וזה נ"ל ברור: כתב סמ"ק (סו"ס ריג בהג"ה אות ח) אפילו נצלו או נתבשלו דוקא בדיעבד אבל לכתחלה אסור להעלותם או לבשלם בכלי של בשר כדי לאכלם בכותח וכן כתב גם בסימן קצ"ח ודייק לה מדקאמר דגים שעלו בקערה בלשון דיעבד. וכ"כ הגהות מיימוניות בפ"ט מהלכות מאכלות אסורות (דפוס קושטא הכ"ג ד"ה ובשלו) וכ"כ ג"כ רבינו ירוחם (נט"ו אות כח קלו ע"ד) אבל בעל התרומה כתב במפתחות (סי' סא) דקטניות שבשל בקדרה חולבת מותר לכתחלה לערוטן בקדרה של בשר ואפילו הקדרה בת יומא כמו דגים שעלו בקערה וכו'. כתב הרשב"א בתורת הבית (הקצר ב"ג ש"ד פה:) לא הדיח את הקדרה יפה יפה קודם שבשל בה את הדגים אם יש בממשות שעל פני הקדרה יותר מאחד בששים בדגים אסור לאכלן בכותח: כתב הר"ן (חולין מא. דיבור הראשון) דלא שרי נ"ט בר נ"ט אלא בשל היתר כבשר בחלב דכיון דטעם שני אכתי היתרא הוא כיון דאקליש כולי האי לא חשיב למיסר אבל במידי דאיסורא כל היכא דאיכא טעמו כלל אוסר עד סוף כל העולם עכ"ל וכ"כ הרשב"א בתשובה (ח"א סי' תקי"ו) ונראה שדעת כל הפוסקים שוה לזה וכן כתב בפירוש בשערי דורא (סי' נז נט) דלא שרי דגים שעלו בקערה לאכלם בכותח אלא משום דהוי נ"ט בר נ"ט דהיתרא אבל במחבת או יורה של גוי שיש בהן נותן טעם של איסור ונכנס טעמו של איסור במים אסור לכתחלה ללוש [פת] במים שנתחממו בהם אף על גב דסתם כלים של גויים אינן בני יומן מכל מקום אסור ללוש [פת] בבתינו מן המים שחממו בהן דאין להתיר נותן טעם לפגם לכתחלה אבל לאכול מפת של גוי מותר דהיינו דיעבד עכ"ל וכתוב בהגהות (סי' נט ס"ק ג) דאין להתיר נותן טעם לפגם לכתחלה שעדיין לא התחילה הנאתן שהרי לא הוחמו לשתייה אלא לאפייה ולענין זה הוי לכתחלה עכ"ל:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צה סעיף א

דגים שנתבשלו או שנצלו בקדירה של בשר רחוצה יפה, שאין שום שומן דבוק בה, מותר לאכלם בכותח, משום דהוי נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא. ואם לא היתה רחוצה יפה, אם יש בממש שעל פי הקדירה יותר מאחד בששים בדגים, אסור לאכלם בכותח.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צה סעיף ב

ביצה שנתבשלה במים בקדירה חולבת, מותר לתת אותה בתוך התרנגולת אפילו לכתחלה. אבל אם נתבשלה בקדירה עם בשר, ואפילו בקליפה, אסור לאכלה בכותח. הגה: ויש מחמירין בצלייה ובישול לאסור נותן טעם בר נותן טעם. (ריב"ן בשם רש"י ובארוך כלל ל"ד הביא המרדכי וא"ז). והמנהג לאסור לכתחלה, ובדיעבד מותר בכל ענין (סמ"ק וארוך). ודוקא לאכול עם חלב והבשר עצמו, אבל ליתן בכלי שלהם, מותר לכתחלה (באיסור והיתר הארוך), וכן נהגו. וכן אם לא נתבשלו או נצלו תחילה, רק עלו בכלי של בשר, מותר לאכלן עם חלב עצמו. וכן להיפך (סברת עצמו). וכן אם היה הכלי שנתבשלו או נצלו בו לפגם, שלא היה בן יומו, נוהגין היתר לכתחלה לאכלו עם המין השני (שם בארוך). וכל זה כשהמאכל אינו דבר חריף, אבל אם היה דבר חריף, כגון שבשלו דברים חריפים בכלי של בשר, אפילו אינו בן יומו, או שדכו תבלין במדוך של בשר, אם אכלו בחלב, אסור אפילו בדיעבד עד דאיכא סי' נגד הבשר הבלוע בהם (בארוך כלל כ"ד וכן משמע בתשובת הרשב"א סימן תמ"ט ובי"י סי' צ"ו בשם סה"ת והגהות ש"ד סי' ס"ב בשם מהר"ש ואגור בשם מרדכי). ומכל מקום לא מקרי מאכל דבר חריף משום מעט תבלין שבו, רק אם כולו הוא דבר חריף. ורובו ככולו (וע"ל סימן צ"ו).

סעיף ג

קערות של בשר שהודחו ביורה חולבת בחמין שהיד סולדת בהן, אפילו שניהם בני יומן, מותר, משום דהוה ליה נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא. והוא שיאמר ברי לי שלא היה שום שומן דבוק בהן. ואם היה שומן דבוק בהן, צריך שיהא במים ס' כנגד ממשות שומן שעל פי הקערה. הגה: ויש אוסרים אפילו אין שומן דבוק בהן (טור בשם סה"ת וסמ"ג וסמ"ק וש"ד והר"ף ותוס' ומרדכי ור"ן והגמ"יי ופסקי מהרא"י ואו"ה), אלא א"כ אחד מן הכלים אינן בני יומן מבליעת כלי ראשון, ואז כל הכלים מותרים והמים נוהגין בהן איסור לכתחלה. אבל אם שניהם בני יומן, והדיח אותן ביחד בכלי ראשון, הכל אסור. והכי נוהגין, ואין לשנות. ודוקא שהודחו ביחד ובכלי ראשון, אבל אם הודחו זה אחר זה, או בכלי שני אפילו ביחד, הכל שרי (בארוך כלל ל"ד). ואם עירה מכלי ראשון של בשר על כלי חלב, דינו ככלי ראשון ואוסר אם היה בן יומו. אבל אם עירה מים רותחים שאינן של בשר ולא של חלב על כלים של בשר ושל חלב ביחד, ואפילו שומן דבוק בהם, הכל שרי, דאין עירוי ככלי ראשון ממש שיעשה שהכלים שמערה עליהם, יבלעו זה מזה (שם). ואם נמצא קערה חולבת בין כלי בשר, לא חיישינן שמא הודחו ביחד בדרך שנאסרים (הגהות ש"ד ואו"ה).

סעיף ד

יראה לי שאם נתנו אפר במים חמין שביורה קודם שהניחו הקדירות בתוכה, אף על פי שהשומן דבוק בהן, מותר, דעל ידי האפר הוא נותן טעם לפגם.

א. צנון שחתכו בסכין של בשר בן יומו, אסור לאכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ולא יהא בו טעם בשר, שאז מותר בהדחה.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כד

סכין שחתך בה בשר צלי וחזר וחתך בה צנון וכיוצא בו מדברים חריפין אסור לאכלן בכותח, אבל אם חתך בה בשר וחזר וחתך בה קישות או אבטיח גורד מקום החתך ואוכל השאר בחלב.

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צו

צנון או שלקות שחתכום בסכין של בשר אסור לאכלם בחלב עד שיקלוף מקום החתך או עד דטעם ליה שלא יהא בו טעם בשר והרשב"א כתב שכולו אסור וא"א הרא"ש ז"ל לא כתב כן וכתב בס' התרומות דאפי' אין הסכין בן יומו אסור וכן הדין בשומין ובצלים וכרשים שחתכום בסכין של בשר שאין לאוכלן בחלב שגם הן חריפין כמו צנון ואם עבר ובשלם בחלב צריך ששים לבטלם ומיהו אין צריך ס' כדי כל הצנון רק ס' כדי הבלוע בו היינו כדי כל הסכין אבל אם חתכו בסכין של נכרי צריך ס' כנגד כל הצנון וה"ר מאיר מרוטנבורג התיר בין בצנון בין בשומין ובצלים אפי' היה הסכין בן יומו ולא רצה להורות הלכה למעשה וכתב שאע"פ שאני מורה כס' התרומות לאסור איני מוחה בידי הנוהגין היתר ואם חתך קישואים בסכין של בשר מותר לאוכלן בחלב בלא קליפה רק שיגרר מקום החתך ואם חתך בו לפת אפי' גרירה אין צריך רק הדחה בעלמא ולא עוד אלא אפי' צנון שחתך אחרי הלפת שרי בהדחה כמו הלפת ופירש"י לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט מהסכין וכתב בספר התרומות דוקא לפת אבל חתך בו לחם או ירק או פרי אחר אסור לחתוך בו אח"כ צנון או פרי או ירק חריף שרוצה לאכול עם חלב :

בית יוסף יורה דעה סימן צו אות א (א), ב (א) ד"ה צנון או

א (א), ב (א) צנון או שלקות שחתכום בסכין של בשר אסור לאכלם בחלב וכו'. בפרק כ"ה (קיא:) אמר חזקיה הלכתא דגים שעלו בקערה מותר לאכלם בכותח צנון שחתכו בסכין שחתך בה בשר אסור לאכלו בכותח והני מילי צנון דאגב חורפיה בלע אבל קישות גריד לבי פיסקי ואכיל קילחי דליפתא שרי דסילקא אסירי ואי פתך בהו דליפתא שפיר דמי ופירש רש"י ואף על גב דקיימא לן דנ"ט בר נ"ט מותר שאני סכין דפעמים שהשמנונית קרוש עליו ואינו ניכר וכשחותך הצנון הוי נ"ט הבא מן הממש ועוד דמשום חורפיה בלע טפי מדגים הרותחים ואגב דוחקא דסכינא פלט סכינא ובלע צנון :

ומ"ש רבינו או שלקות. הוא ממ"ש דסילקא אסירי ונראה לי דצריך לגרוס בדברי רבינו שלקות בסמ"ך : ומ"ש רבינו עד שיקלוף מקום החתך. כ"כ שם הרא"ש (סי' לא) וז"ל חורפיה דצנון מבליע השמנונית בתוכו ואוסר עד כדי קליפה ולא דמי לקורט של חלתית שאסרו כולו משום שחותכין אותו בסכין של גוים דשאני התם שהקרטים קטנים ואין יכול לידע באיזה מקום חתכוהו לפיכך אסרו כולו והרשב"א כתב בתורת הבית (הארוך ב"ד ש"א ד סוע"א) ראיתי להראב"ד (ע"ז עו. ד"ה וסכין שאין) שכתב דבקליפה לא סגי ליה דאם כן לימא הכי בהדיא אלא מדקאמר אסור סתם איסור גדול קאמר דהיינו כדי נטילת מקום מכל מקום בכדי נטילת מקום סגי ליה ולולי שכבר אמרה הרב ז"ל הייתי אומר דאסור לגמרי קאמר דמתוך חריפותו הרבה הוא מושך ומפעפע בכולו ותדע לך דדברים החריפים טפי בלעי מדאסרו קורט של חלתית משום דמחתכי ליה בסכין דארמאה ולגמרי אסרי ליה ולא שרו ליה בנטילת מקום אלמא משום שהחריפות מבליע בכולו גזרו עליו לאסרו לעולם לגמרי כנ"ל עכ"ל ומתוך דבריו נראה שאע"פ שהיה נ"ל לומר כן הוא מבטל דעתו מפני דעת הראב"ד אלא שממה שכתב בתורת הבית הקצר (שם ד.) איסור זה של צנון וסילקא יש מי שאומר שהוא עד כדי נטילת מקום והשאר מותר ויראה לי שהכל אסור כי הרבה הם בולעים ע"כ נראה שהוא פוסק הלכה כדברי עצמו ודברי סמ"ג שאכתוב בסימן זה כדברי הראב"ד והר"ן כתב בפרק כל הבשר (מא. ד"ה צנון) סברת הראב"ד וסברת הרשב"א וכתב שהרא"ה (בבדק הבית ב"ד ש"א ג: ד"ה עוד כתב) סובר כדברי הראב"ד ומכל מקום הר"ן נראה שדעתו נוטה לדעת הרשב"א ז"ל. ועם כל זה מאחר שאותה ראייה של קורט של חלתית יישובה הרא"ש בטוב טעם ודעת נראה שיש לסמוך על דברי סמ"ג והראב"ד והרא"ה ז"ל להתיר בנטילת מקום :

ומ"ש רבינו או עד דטעים ליה אם יש בו טעם בשר. כ"כ שם הרא"ש (סי' לא) והוא מפורש שם בגמרא דאמרינן התם קערה שמלח בה בשר אסור לאכול בה רותח צנון שחתכו בסכין מותר לאכול בכותח ואסיקנא טעמא משום דהאי אפשר למטעמיה והאי לא אפשר למטעמיה ופירש רש"י האי צנון אפשר לו לישראל לטועמו קודם שיתננו בכותח והאי מותר דקאמר כגון שטעמו בתחלה ולא היה בו טעם שמנונית וכ"כ הרשב"א אלא שהצריך הדחה וז"ל בתורת הבית הקצר (בי"ד ש"א ג:) צנון שחתכו בסכין שחתכו בו בשר אסור לאכול בכותח שהצנון חריף ובולע מן השמנונית שנקרש על הסכין במה דברים אמורים בשלא טעמו קודם שיאכלנו עם הכותח אבל אם טעמו היטב ולא הרגיש בו טעם בשר מותר לאכול עם הכותח לאחר שידיח היטב מקום החתך דכיון דאין טעם בשר נרגש בו בידוע שלא בלע ממנו כלום ע"כ: וכתב בספר התרומה דאפילו אין הסכין בן יומו אסור. ז"ל ספר התרומה (סי' ס) ויכול להיות שאין חילוק בסכין אלא אפילו אינו בן יומו חשוב כבן יומו דאגב חורפיה דצנון או ירק מחליא והוי לשבח כדאמרינן גבי קורט של חלתית של גוים בפרק אין מעמידין (ע"ז לט.). עד כאן והוא מדברי התוס' שכתבו פרק כ"ה (ק"ב. ד"ה אגב) צ"ע אם הסכין מקונח ואין בן יומו אי חורפא דידיהו מחליא לשבח כדאמרינן גבי חלתית פרק אין מעמידין:

בית יוסף יורה דעה סימן צו אות א (ב) ד"ה וסמ"ק (בהגהות)

א (ב) וסמ"ק (בהגהות סי' רי"ג דיני ביטול אות ט) כתב פירש רבינו ברוך דאפילו הסכין אינו בן יומו ולפי זה משמע אפילו בלא שמנונית בעין וכו' ועוד פירש רבינו ברוך דשומין ובצלים וכרישים יש להם דין צנון וחלתית ומיהו רבינו יחיאל אומר אין לך אלא מה שאמרו חכמים דוקא צנון וחלתית. וסמ"ג (לאוין קמ נג:) כתב אף לפי דברי בעל התרומה במה דברים אמורים שחתכו הבצלים דק דק כדרך שעושין לקדרה אבל לא חתכו כי אם מצד אחד אף על פי שאין די בגריד לבי פיסקי מכל מקום יחתוך מקומו בעומק ודיו ע"כ: וכתב בהגהות שערי דורא (סי' סא ס"ק ה) בשם מהרא"י העולם נהגו איסור בתמכא שקורין קרי"ן אם נחתך ראשו בסכין של גוי אמנם כמדומה פעמים ניכר בו שנעקר כך מן הארץ במרה וחצינא ואז נוהגין בו היתר ויראה שאם יש לתלות במרה וחצינא אף על פי שהוא ספק אין להחמיר כי סברות והוכחות גדולות כתב מהר"ם (תשובות ופסקים ח"ב סי' כב) דדוקא בקורט של חלתית אמרינן דחורפיה משוי ליה לשבח ולא בשום דבר אחר חריף כלל וכן רבינו יחיאל והרבה גדולים שוים להתיר עכ"ל:

בית יוסף יורה דעה סימן צו אות א (ג) ד"ה ומ"ש ואם

א (ג) ומ"ש ואם עבר ובשילן בחלב צריך ששים לבטלם ומיהו אין צריך ששים כדי כל הצנון וכו'. גם זה מדברי ספר התרומה (שם) וכ"כ התוספות (שם) וסמ"ג (לאוין קמ נג סוף ע"ב) וסמ"ק (שם) ושערי דורא (סי' סא) ומ"ש דבחתכם בסכין חולבת ונתנן בקדרה רותחת מותר בששים לבטל טעם הסכין הבלוע בירק זה דבר פשוט אף על גב דבבשר בחלב לדברי הכל אמרינן (סי' צב קמו:) חתיכה עצמה נעשית נבלה הני מילי היכא דחתיכה היא אסורה כגון טיפת חלב שנפלה בחתיכת בשר אבל הכא שאין ירקות הללו אסורות לאכלן בפני עצמן לא אמרינן שכולן נעשו חתיכת חלב ויצטרך ששים לבטל את כולם אבל מ"ש דאם חתכו בסכין של גוים צריך ששים בקדרה כשיעור כל הירק לטעמייהו אזלי דסבירא להו כרבינו תם דאמר דחתיכה עצמה נעשית נבלה אמרינן בכל האיסורין ומשום הכי בחתכם בסכין של גוים מצרכינן ששים כנגד כל הירק אבל לדברי ה"ר אפרים דלא אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבלה אלא בבשר בחלב אבל לא בשאר איסורין בחתכם בסכין של גוים נמי מותר בששים לבטל טעם הסכין הבלוע בירק: כתב בארחות חיים (איסורי מאכלות סי' ס ד"ה ולפי דרכינו) דפירות חמוצים כגון תפוחים הוו דבר חריף כמו שומים ובצלים: והר"מ (תשובות ופסקים ח"ב סי' כב) התיר בין בצנון בין בשומין ובצלים א"כ היה הסכין בן יומו וכו' עד איני מוחה ביד הנוהגים היתר. כל זה כתב הרא"ש בפסקיו סוף פרק אין מעמידין (ע"ז סי' לח):

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צו סעיף א

צנון או סילקא שחתכם בסכין של בשר בן יומו, או שאינו מקונח, אסור לאכלם בחלב עד שיטול ממקום החתך כדי נטילת מקום, שהוא כעובי אצבע, או שיטעמנו ולא יהא בו טעם בשר, שאז מותר בהדחה. ויש אומרים דהוא הדין לאינו בן יומו והוא מקונח. ואם לא נטל מהם כדי נטילת מקום וגם לא טעמם ובשלם בחלב, צריך ששים כנגד מה שנגע מהסכין בהם. וה"ה לחתכם בסכין של עובד כוכבים. הגה: ואם חתכן דק דק, צריך לשער סי' נגד כל הצנון (ב"י בשם סמ"ק). וי"א שאם חתך צנון בסכין של איסור, כולו אסור (רשב"א ור"ן וכן משמע בארוך כלל ל"ה). וכן אם חתכו בסכין של בשר, אסור כולו בחלב. וכן נוהגין לכתחלה, אבל בדיעבד אין לאסור רק כדי נטילה (ב"י ואו"ה). וכל זה אם חתך הצנון עצמו, אבל אם חתך הירק שעל הצנון, אין לחוש. ואם יש ספק אם נחתך בסכין של איסור, אזלינן לקולא (שם), לכן קונים הצנונות שיש בהן חתוכין לצד זנבותיהן, כי תלינן שנעשה במרא וחצינא (שם בהג"ה ומהרא"י בהגהת ש"ד). ובמקום שאין נמצא לקנות רק החתוכים בסכין, נוהגין לקנותו ולהתיר ע"י נטילת מקום.

ב. צנון שחתך אחר הלפת, שרי בהדחה כמו הלפת, לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט

מהסכין

בית יוסף יורה דעה סימן צו אות ה, ד (ב) ד"ה ואם חתך

ה, ד (ב) ואם חתך קישואין בסכין של בשר מותר לאכלן בחלב בלא קליפה רק שיגרור מקום החתך. כבר כתבתי לשון הגמרא וכתב הר"ן (מא. ד"ה ודוקא) דהא דלא סגי להו בהדחה מפני שמתוך לחותן אי אפשר להדיח אותם דאדרבה ע"י הדחה היה נסרך יותר ולפיכך גורר אותם ודיו והגרירה פחותה מן הקליפה שהקליפה צריכה שתהא גסה קצת כדי שתוכל להנטל כולה כאחד מה שאין צריך כן בגרירה:

ומ"ש ואם חתך בו לפת אפילו גרירה אין צריך רק הדחה בעלמא ולא עוד אלא אפילו צנון שחתך אחר הלפת שרי בהדחה כמו הלפת. גם בזה כתבתי לשון הגמרא ואף ע"פ שלא נזכר שם דבעי הדחה וגם הר"ן (שם) כתב קילחי דליפתא שרו לפי שהלפת אינו חריף אלא מתוק ואין טעם שומן ניכר בו ומשמע לי דכיון דאמרין שרו סתמא דלא צריכי מידי לא גרירה ולא הדחה וכן מטין דברי רש"י ז"ל עד כאן מכל מקום הרשב"א (תוה"א ב"ד ש"א ד.) כתב דקילחי דליפתא דקאמר דשרו לאו לגמרי קאמר דהדחה מיהא בעו ומשום דלא אסירי כצנון ולא בעו גרירה בבי פיסקי כקישות ואבטיח קאמר קילחי דליפתא שרו דהדחה לא חשיב ליה למימני דפשיטא דכל שנחתך בו ואפילו צנון מתוק מידי הדחה לא נפיק עד כאן והיה נראה לי דכיון שחתך בו לפת פעם אחת נתבטל טעם הסכין ואפילו יחתוך בו כמה פעמים צנון וכיוצא בו שרי בהדחה אלא שמצאתי לסמ"ג (לאוין קמ נג ריש ע"ג) שכתב ועוד מיקל אם חתך חתך אחד של לפת וחתך אחד של תרדים וכן תמיד לפי שמתיקות הלפת מבטל טעם השמנונית מן הסכין ע"כ ובאמת דלישנא דאי פתיך בהו הכי דייק שאל"כ הכי הוה ליה למימר ואי חתיך ביה ליפתא ברישא שפיר דמי ומדברי הרשב"א נראה קצת דלא מהני פתיך בהו דליפתא אלא להתיר סילקא אבל לא להתיר צנון שהרי כתב (בקצר שם ד.) חתך בו סילקא אסור כצנון אף על פי שאינה חריפה כצנון משיכה יש לה בטבעה ואם עירב בחתיכה לפתות אינה צריכה רק הדחה כלפתות לפי שהלפתות מתוקים הרבה ומונעים במתיקותם כח המשיכה מן הסילקא ולפיכך מדיח ודיו עכ"ל נראה מדבריו שאין הלפת מבטל אלא כח משיכת הסילקא אבל לא חריפות הצנון ויש הוכחה לזה בגמרא דלא קאמר אי פתיך בהו דליפתא שפיר דמי אלא גבי דסילקא אבל ספר התרומה (סי' ס) ושערי דורא (סי' סא) ורבינו מתירם בהדיא לחתוך אפילו צנון: כתב הרשב"א (תוה"א ב"ד ש"א ד.) הר"י ז"ל לא כתב בהלכות הא דקולחי דליפתא ולא הא דסילקא ולא הא דאמרין ואי פתיך בהו ליפתא שרי וגם הרמב"ם ז"ל השמיטם ולא ידעתי למה השמיטום עכ"ל ואני אומר שהרמב"ם אף על פי שלא כתבם בהדיא מכל מקום בכלל דבריו הם לפי פירושו בגמרא שהרי כתב (מאכ"א פ"ט הכ"ד) סכין שחתך בשר צלי וחזר וחתך בה צנון

וכיוצא בו מדברים חריפין אסור לאכלן בכותח אבל אם חתך בה קישות או אבטיח גורר מקום החתך ואוכל השאר בחלב עכ"ל נראה שהוא מפרש דצנון לאו דוקא אלא שהוא הדין לכל הדברים החריפין וגם נראה שהוא מפרש דפתך בהו ליפתא לאו דוקא אלא שהוא הדין לחתך בו לחם או ירק או פרי אחר שהטעם שאסור לחתוך בו צנון אינו אלא מפני השומן הנקשר על פניו שהוא נדבק ביותר בדבר החריף וכשהוא חותך בו לחם או איזה דבר הרי הסכין מתקנח בו ולא נשאר שום שומן על פניו ולפיכך מותר לחתוך בו צנון והשתא הכל מבואר בדבריו דמדכתב סכין שחתך בה בשר צלי וחזר וחתך בה צנון משמע שאחר שחתך בה הבשר חזר וחתך בה הצנון בלי הפסק חתיכת דבר אחר בנתיים הוא דאסור הא אם הפסיק חתיכת שום דבר אחר בנתיים שרי ולא הוצרך שוב לכתוב דאי פתיך בהו דליפתא שפיר דמי ומ"ש שחתך בשר צלי לאו דוקא צלי שהוא הדין למבושל והוא רותח והא דלא נקט בשר סתם לאשמועינן דבחתך בשר רותח הוא דאמרינן הכי אבל בבשר צונן אין השומן נקשר על פניו כל כך שיאסור לחתוך בו צנון ולא הוצרך לכתוב הא דסילקא דבכלל מ"ש וכיוצא בו מדברים חריפים הוא ומן הטעם הזה לא הוצרך לכתוב דקולחי דליפתא שרו דדבר ברור הוא דלפת לאו מכלל דברים החריפים הוא ולהרי"ף נמי איכא למימר דמן הסתם משמע דצנון לאו דוקא אלא הוא הדין לכל הדברים החריפים כסילקא וכיוצא בה ומדנקט צנון דחריף ממילא נתמעטו כל הדברים שאינם חריפים כלפת וכיוצא בו ולפיכך לא הוצרך לכתוב דליפתא שרי ולא דסילקא אסור וצריך לומר דמשמע ליה ז"ל דממילא משמע דבסכין שלא הפסיק חתיכת דבר אחר בין חתיכת בשר לחתיכת צנון מיירי הא אם הפסיק ביניהם בחתיכת שום דבר שרי מפני שכבר נתקנח יפה השומן הנקשר על פניו בחתיכת אותו דבר שהפסיק ביניהם ומפני כך לא הוצרך לכתוב אי פתיך בהו דליפתא דשרי כנ"ל לדחוק ליישב דבריהם אם היתה גירסא שלהם בגמרא כגירסא שלנו אבל כבר אפשר שלא היו כתובים דברים הללו בגירסתם בגמרא :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צו סעיף ה

חתך קישואים בסכין של בשר, מותר לאכלם בחלב בגרידה בלבד, שיגרוד ממקום החתך. ואם חתך בו לפת, אפילו גרידה אינו צריך, אלא הדחה בעלמא. ולא עוד אלא אפילו צנון שחתך אחר הלפת, שרי בהדחה כמו הלפת, לפי שטעם הלפת משונה ומבטל טעם הנפלט מהסכין. הגה: ודוקא לפת, שטעמו משונה, אבל ירק או לחם ושאר דברים, לא. ואפילו בלפת אין להתיר לחתוך צנון רק פעם אחת, אבל לא הרבה פעמים, אם לא שחתך כל פעם לפת בין חתיכת צנון לצנון (ב"י בשם סמ"ג).

ג. אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו מלח

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כה

אין מניחין כד של מלח בצד כד של כמך מפני ששואב ממנו ונמצא מבשל הבשר במלח זה שיש בו טעם החלב, אבל מניח כד החומץ בצד כד הכמך שאין החומץ שואב ממנו. +/השגת הראב"ד/ אבל מניח כד החומץ בצד כד הכמך. א"א גירסא אחרת יש אצלנו. +

בית יוסף יורה דעה סימן צה אות ה - ו ד"ה אין מניחין

ה - ו אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו מלח אבל מותר להניחו אצל כלי שיש בו חומץ וכו'. בפרק כל הבשר (ק"ב). בעא מיניה רב דימי מרב נחמן מהו לאנוחי כדא דמילחא גבי כדא דכמכא אמר ליה אסור דחלא מאי אמר ליה שרי ומאי שנא האי איתיה לאיסורא בעיניה והאי ליתיה לאיסורא בעיניה. ופירש רש"י דמיבעיא ליה אי חיישינן שמא יפול מן הכותח במלח והוא לא ידע וימלח ממנו בשר או יתן ממנו לתוך הקדרה: האי. כותח הנופל במלח נראה וניכר מפני שהוא עב ולא בטיל אבל כותח הנופל בחומץ ליתיה בעיניה ובטל בששים. וכתבו התוספות (ד"ה מהו לאנוחי)

והרא"ש (פכ"ה סי' לב) אין לזוהר מטעם זה לתת בתוך תיבה אחת כד של בשר אצל כד של חלב דמיזוהר זהירי שלא יפול מזה לזה אבל הכא לא מסקי אדעתיהו [להזהר] שלא יפול מן הכותח במלח ויתן ממנו לתבשיל ואף על פי שכתוב בהגהות אשיר"י (שם) שיש להחמיר שלא להניח שני תבשילין של בשר וחלב סמוך זה לזה בתיבה אחת אם לא (שיבחנו) [שיכסנו] בטוב מצאתי כתוב בשם מהרא"י ז"ל (הגש"ד סי' ס"א ס"ק ח) דליתא להיא הג"ה מקמי התוספות והרמב"ם נראה שהוא מפרש דלאנוחי כדא דכמכא גבי כדא דמילחא בסמוך ממש קאמר משום דמישאב שאיב ליה מילחא לכותחא אבל חלא שרי משום דלא שאיב שכתב בפ"ט מהלכות מאכלות אסורות (הכ"ה) אין מניחין כד של מלח בצד כד של כמך מפני ששואב ממנו ונמצא מבשל הבשר במלח זה שיש בו טעם החלב אבל מניח כד החומץ בצד כד הכמך שאין החומץ שואב ממנו וכתב הר"ן (מא. ד"ה גרסינן בגמ') שכן פירש ר"ח ובודאי דלהאי פירושא לא שייך מאי דאמרינן האי איתיה לאיסורא בעיניה אלא שגירסא אחרת היתה להם:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צה סעיף ה

אין מניחין כלי שיש בו כותח אצל כלי שיש בו מלח, אבל מותר להניחו אצל כלי שיש בו חומץ. הגה: ודוקא אם הכלים מגולים. ואפילו הכי אם עבר ונתנו ביחד, מותר, ולא חיישינן שמא נפל אל המלח (הגהות ש"ד וארוך).

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צה סעיף ו

מותר ליתן בתוך תיבה כד של בשר אצל של חלב. הגה: ויש מחמירין לכתחלה (הגהות אשיר"י בשם א"ז). וטוב לזוהר לכתחלה במקום שאינו צריך.

א. צלי רותח שנפל למליח, אפילו נאכל מחמת מלחו, בעי קליפה. ואם יש בו בקעים, או שהוא מתובל בתבלין והוא צלי רותח, כולו אסור.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה יט

עוף שחוט שנפל לחלב או לכותח שיש בו חלב, אם חי הוא מדיחו ומותר, ואם צלי קולפו, ואם היו בו פלחים פלחים או שהיה מתובל בתבלין ונפל לחלב או לכותח הרי זה אסור.

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צא

... והא דמליח חשיב ברותח דוקא בשאינו נאכל מחמת מלחו ופרש"י דהיינו מליחת בשר להצניע שאינו נאכל עד שישרוהו במים וידיחוהו היטב וי"א דלא מיקרי אינו נאכל מחמת מלחו אלא כגון עיבוד שמולחין אותו הרבה לצורך הדרך ורבינו תם פירש דכל מלח שמולחין לקדרה מיקרי אינו נאכל מחמת מלחו אבל נאכל מחמת מלחו לא הוי כרותח. ודוקא בבשר חי יש חילוק בין נאכל מחמת מלחו לשאינו נאכל מחמת מלחו אבל בצלי אין חילוק שאפילו נפל למליח שנאכל מחמת מלחו בעי קליפה ואם יש בקעים או מתובל בתבלין אפילו אין בו בקעים והוא חי כולו אסור:

בית יוסף יורה דעה סימן צא אות ז ד"ה ודוקא בבשר

ז ודוקא בבשר חי יש חילוק בין נאכל מחמת מלחו לשאינו נאכל מחמת מלחו אבל בצלי אין חילוק וכו' ואם יש בו בקעים או מתובל בתבלין וכו'. בפרק כל הבשר (שם) ההוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמכא שרייה רב חנינא בריה דרבא מפשרוניה אמר רבא מאן חכים למישרי כהאי גוונא אי לאו רב חנינא דגברא רבה הוא קסבר כי אמר שמואל מליח הרי

הוא כרותח הני מילי היכא דאינו נאכל מחמת מלחו אבל האי הרי נאכל מחמת מלחו והני מילי חי אבל צלי קליפה בעי ואי אית ביה פילי כוליה אסור ואי מתובל בתבלין כוליה אסור.

וכתב הרא"ש (פכ"ה סו"ס לג) אבל צלי בעי קליפה ואפילו צונן דע"י צלייה רכיך הוא ובולע. ואי אית ביה פילי אסור כוליה ולא סגי ליה בקליפה. לכאורה משמע דאצלי קאי.

ובספר התרומה (סי' סג) כתב דאפילו חי ואי מתובל בתבלין אסור אף על גב דלית ליה פילי עכ"ל.

אבל הר"ן (מא: ד"ה וחי וצלי) כתב וחי וצלי דאמרינן חי היינו צונן וצלי היינו רותח אבל צלי צונן הרי הוא כשאר צונן דעלמא דסגי ליה בהדחה ודאמרינן ואי אית ביה פילי [בדק הבית] כוליה אסור היינו בצלי רותח דאגב פילי [עד כאן] בלע ואי מתובל בתבלין והוי רותח אף על גב דלית ביה פילי כוליה אסור [בדק הבית] לפי שהתבלין מושכים את הכמכא ומבליעים אותו בכולו. וזה שלא כדברי ספר התרומה שכתב דאפילו חי אי אית ביה פילי אסור [עד כאן] דצונן ודאי בהדחה בעלמא סגי ליה.

וכן כתב הרשב"א בתורת הבית (הארוך ב"ד ש"א ג:) וז"ל פירש רש"י שהבר יונה מליח היה אלא שהיה נאכל מחמת מלחו וכן הכמכא נאכל הוא מחמת מלחו והילכך הוי ליה צונן בתוך צונן ובהדחה בעלמא סגי ליה והני מילי חי כלומר חי צונן אבל צלי רותח קליפה בעי וכן כתב הראב"ד ז"ל (תשובות ופסקים סי' עה). והילכך אם נפל צלי צונן לכמכא אף הוא בהדחה סגי ליה דלאחר שנצטנן הלכה רתיחתו והרי הוא כצונן גמור ואינו בולע. והא דאמרינן ואי אית ביה פילי אסור ואי מתובל בתבלין אף על גב דלית ביה פילי נראה מדברי רש"י (חולין קיב. ד"ה ואי אית, פסחים עו. ד"ה ולא אמרן) דאצלי קאי כלומר ואם צלי הוא ואית ביה פילי בלע טפי וכולו אסור דכיון דאית ביה תרתי לגריעותא חדא דצלי רותח הוא ועוד דאית ביה פילי בלע טפי. ואי נמי צלי ומתובל בלע טפי. אבל בעל התרומה פירש דאפילו חי אי אית ביה פילי אסור. ודברי רש"י נראה לי עיקר שאם אתה אומר כן נמצאת אתה אומר דאפילו צונן בצונן אי אית ביה פילי אסור ואי קשיא לך לדברי רש"י כיון דצלי רותח הוא אפילו כי לית ביה פילי היאך מספיק לו בקליפה והלא הכמכא רך וחזר הבר יונה שנפל לתוכו חם כמתבשל בתוכו י"ל כל שנפל הבר יונה לתוך הכמכא ה"ל כחם לתוך צונן וקיימא לן כשמואל דאמר תתאה גבר ואף על פי שהבר יונה שוקע לתוך הכמכא והכמכא צף על הבר יונה אינו כצונן לתוך חם וכל שהוא במקומו הוא הגובר והילכך כיון שנפל הבר יונה לתוך הכמכא שהוא במקומו הוא הגובר ומקרר הבר יונה דנפיל לגוויה הילכך בקליפה סגי ליה כנ"ל עכ"ל. ודברי הרמב"ם בפרק ט' (היי"ט) שתומים כדברי הגמרא ואין בהם הכרע ורבינו סתם דבריו כדעת בעל התרומה:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צא סעיף ז

הא דמפלגינן בין נאכל מחמת מלחו לאינו נאכל מחמת מלחו, הני מילי בבשר חי, אבל צלי רותח שנפל למליח, אפילו נאכל מחמת מלחו, בעי קליפה. ואם יש בו בקעים, או שהוא מתובל בתבלין והוא צלי רותח, כולו אסור. הגה: וה"ה אפוי ומבושל (מהרא"י בהגה' ש"ד והגהת מרדכי וסמ"ק ורש"ל). וי"א דאפילו הם צוננים, דינא הכי (ב"י לדעת הרא"ש ובת"ה וטור), וכן יש לנהוג אם אין הפסד מרובה.